

A' RÓMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSÉG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

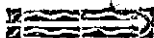
Indult BÉTSBŐL Szeredűn 23. Septemberben 1789.

Zemlinből Sept. 17-dikén Bétsbe ezt írja egy valaki:
az édes Attyántuk; 'ki a' Levelet tegottan közlenni
nem sajnállotta: „Kedves Atyám Uram!

„Egészem és egyéb környülállálaim-is a' leg'
„szenvedhetőbbek; melyről most bővebben nem
engedi az idő hogy irjak. Azért ülök e' mellé a-
pappiros mellé, hogy azt írjam meg Atyám Uram'
nak, a' minek ki-írására alkalmatlan vagyok, de
képzelifére Atyám Uram talám alkalmos lézen. „
Septembernek 8-dikán hidak állittatának fel a' Szá-
va. vizén Besániándl, 10-diken étzaka által-mene

F f f f

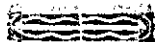
az

az *Avántárda* a' Török földére, 11-dikben és 12-dikben étzaka az egész Nagy Tábor utánna, melly 100-ezer főből áll; mi pedig 10-ezeren Zemlinben maradánk őrizetre. Midőn tehát 12-dikre virradolag az egész nagy Tábor a' vizen túl a' Török földén vólna, és Belgrád körül telepednék, egy olyan ágyuzás esék mind a' két részről, mellyet életemben többé nem hogy láttom vagy hallottam vólna, tsak képzelní sem tudtam, annál is inkább le-nem írhatom; de a' mellyet mi a' Zemlini Observatoriumból ugy láthatunk, mint Bétsben a' Theátrumban a' jádzókat. Az ágyuzás 12-dikben 10 órakor kezdődék-el, és én 11-edfél órakor fel-menek a' hegyre, a' honnan egész 5 óráig dél után ezen véghetetlen tűznek szemlélője valék; ekkor haza menvén a' Szállasomra (még ma egy falat sem vólt semmi a' szájomban) ezen pappiros mellé ülék; de az ágyuzásnak ki-meneteléről leg-kisebbet sem írhatok, és a' mit írék is olyan menydörgések között irám, hól a' tábori vén lovak az abraklás közben reszketnek, nem esznek, hanem fel-tartott fővel fülelnek — annyit tudak írni, hogy egész *Belgrád* körül van véve; ha Atyám Uramnak terhére nem lézkek, következő Levelemben mindent bővebben meg irak; addig-is vagyok s. t.

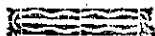
A Bánátból az iratik, hogy *Almásból* máig-is minden nap vagy el-fogott Törököket hoznak-bé, vagy azok közzül némellyeket meg-ölnek. Azt tudjuk az előbbeni Leveléből, hogy az itt esett utobbi tsatában egynéhány 1000 az ellenség közül itt maradott, kiket a' mi népünk ugy bé-rekesztett,

hogy

hogy ezek egyfelé sem mozdúlhatnak, vagy legalább még eddig nem mozdultanak. A' mondatik, hogy Fegyvertármester *Klerf* addig *Ujj-Palánkától* meg-nem fog mozdúlni, míg azt meg-nem tudja; mit fog az ellenségnek ezen *Serge* tselekedni. Azonban az egész dolog tsudálatos és homályos itten; mert hogy az ellenségnek bizonyos része itt legyen — és hogy bé-is rekesztettük legyen, a' minden *Levelek-szerint* bizonyosnak iratik; de hogy mennyi legyen itten az ellenségnek fokosága, és mit akarjan? nem tudatik.

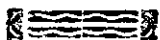
Zemlinből 11-dik Septemberben egy más Levél:
„Egynéhány napoktól fogva egészen a' mái napig a' *Belgrádiak* rendkívül való tsendességben vagy-nak ugy annyira, hogy csak egy fegyver zördülést sem hallottunk a' mi környékünkben. A' mi *Observatoriumunkból* tapasztaltuk, hogy egy darab időtől fogva a' *Belgrádiak* minden nap bizonyos *transportot* küldenek ki *Belgrádból*, melyből azt hozzútki, hogy ezek a' *Laudon Sáfrány* illatját érezvén, a' magok drágább jószágait költöztetik. Nálunk közönségesen azt erősítik vala, hogy a' mi *Táborunk* még 13-dikban fogna az ellenség földjére lépni; de *Feldmarsal Laudon* vagy nem akarta a' *Tábornak* az által-mienetnek idejét ki-nyilatkoztatni; vagy pedig a' maga *Kémjei* által olly tudósításokat vett, mellyek-szerint a' maga tzélját flettetni kellett; elég az, hogy 9-dikben a' 10 *Batalion* gyalogokból és 11 osztály lovasokból álló elől-menő *Seteg* (*Avántgárda*) *F. M. L. Hertzeg Valdek* alatt *Polisztétől* meg-indult, és a' következő észak

a' *Mihályevits* Szabad - sereg a' Száván keresztül ment, és 10-dikben északon 11-dikre virradólag az egész elől-menő Sereget *Valdek* bé-vezérlé Serviába *Szurtsinnál*, melyet az egész roppant Tábor nyomban követ vala. Ma dél-után a' Tzigány Szigettel által-ellenben egy hidat és hid oltalám Sántzot kezdének tsinálni, melynek hónap reggelig késznek lehetnek lenni; és a' melynek készítésére 110 *Inzsínerek* és fok 100 emberek rendeltetének. Ezen hid ollyon lesz, melynek a' Belgrádból lött golyóbiak nem fognak árthatni, minden Tábori elegségi dolgok és hadi készülétek ezen fognak által-takarítani, a' Belgrádot ostromló Tábor számára. — Hogy *Seráskir Aodi* Basa 40-ezer főből álló Seregével 14-dikre *Belgráddhoz* akart légyen érkezni, azt bizonyos Tudósításokból tudjuk; de hogy a' Nagy Vezér *Kara Hazeki* a' maga 50-ezerből álló Seregével követni fogja - é vagy nem? azt a' következő idő bizonyítja meg. Azonban úgy tartjuk, hogy *Laudon* is ezekről vett a' maga Kémjei által Tudósítást, és a' maga által-menetelét azért fiettette.

Zemlinből a' 3-dik Levél Septembernek 12-dikén:
 Mi a' Száván 3 hidakat tsináltunk, u. m. *Bésánánál*, *Jákovánál* és *Polisztzénél*, és a' múlt északon az egész nagy Tábor által költözék az ellenség földjére. Feldm. *Laudon* tegnap csak nem egész nap az ellenség földjén *recognoscerozott* maga, és már ma a' Tábor által vezérlé. A Lovas Sereg Vezére *G. Kiszki* még tegnap Serviába ment vala által, és ugyan tegnap dél-után *Ferentz* fő Hertzgenek minden mozgó készülétei által-költöztetének
 vala

vala Serviába. Tegnap 10-ezernél több mene keresz-
 tül Zemlinen, kik a' Száva innetső partyán földvá-
 rat fognak ásni. Már ma dél-előtti 10 órakor H.
Valdek az előjáró Sereggel olly közel érkezék Bel-
 grádhoz, hogy a' Várból mindenektől szemléltethe-
 tik vala, és már 12 órakor a' *Dédina* hegyét el-
 foglalta, melly a' Szávától nem messze a' Tzigány
 Szigetre nyulik. A' Belgrádiak ugyan, hogy meg-aka-
 dályoztathassák rá-ütének; de visszaverettetének.
 Mi ezen dologról még tökéletes Tudósítást ma nem
 tehetünk; mivel csak annyit tudunk, a' mennyit
 Zemlinből szemeinkel láthattunk. Azt láttuk, hogy
 a' mi előjáró Seregünk a' hegyre szépen fel-ment,
 és hogy ezeknek elejébe egy nagy tsorda Török-
 ség rohont-ki Belgrádból. A' lovas és gyalag Sza-
 bad-ferég az Avánkárda eleibe állá a' Húzárokkal,
 és ezek truppanként rohonának a' Törökökre, és
 tsatáznak vala azokkal: mint a' két részről láttuk
 a' tüzet, mellyet egymásra lönek vala-ki, és azt-is
 láttuk, hogy egy darab idejig tartott tsatázások u-
 tán a' Törökök vissza szaladának Belgrádba. A'
 miéjünk, azokat az ágyuzó hányásokat, mellyekről
 tavaly a' mi Sántz-hányásainkot lödezik vala a'
 Törökök, el-foglalták. A' mi ágyuinkból-is, az el-
 foglalt hegyről egynéhány kemény tüzet adatának,
 és a' mi egész Táborunk szüntelen közelebb köze-
 lebb érkezik vala Belgrádhoz. Következendő Le-
 velemben mindent nyilván és bizonyoson meg-fogok
 írni. — Zemlinben H. *Ligné* alatt 16 Batalion gya-
 log és 8 osztály Lovoság maradt; azon 40 Bata-
 lion gyalog, és 30 osztály gyalogság, mely Serviá-
 ba

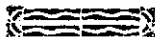
ba ment által, némellyek' itélete-szerint 60-ezeret sem téfznek, nem hogy 100-ezeret tennének, hanem ezen Számban *Laudon* vétetik egyedül 40-ezer helyet. —

Zemlin 13-dik September : „ A' mi Táborunk még ma-is a' *Dédina* hegyén fekszik, mellynek mi majd minden 4 szegü hadi forjót szemlélhetjük *Zemlin*ből. A' *Belgrádiak* menydörgösen ágyuznak ma a' mi Táborunkra; de igen kevéssen állottanak-ki. Az ugy nevezett *Rátzvárosban* kemény égést szemlélünk, talám magok a' *Törökök* gyujtották-meg a' házokat. Ma a' *Belgrádiak* egy 3000 szekerekből álló transportat várnak vala 4000 *Jantsárok* őrizete alatt; ha vallyon a' miéink ezek ellen mozdítottanak légyen-é valamit, vagy-sem? hónap megtudjuk. *Feldm. Laudon* ma a' *Vrátsér* *Berkében* és az *Eugenius* *Liniájának* halfszára recognoscéraz vala. *H. de Ligné*, kinek hidegglelése lévén *Zemlin*ből egynéhány napokig gyógyittásnak okáért el-távozat vala, megint vissza-tért.

Hertz. Kóburgnak edgy a' Milkov vize mellett Gelitsénél fekvő Táborából érkezett és 23-dik Aug' költ Levélnek rövid Summója : „ Azon időtől fogva, hogy a' *H. Kóburg* *Tábora Foksánnál* fekütt, a' beteg katonáknak száma minden nap nevedik vala, és az *Orvosok* ezen nyavallyának okát egyedül a' *Tábor helynek* tulajdonitják vala. Mi itten egy mélységben lévő térségben feküdtünk, hól a' meleg a' maga erejét nagyobb mértékben adja vala-ki, mint másut; a' viz-is igen rozsz vólt, és az ott el-temettetett számos halottaknak ki-gözelg-

sek mindezeket igen nagyon segítették vala a' nyaval-lyára. A' Török Tábor, melly a' tsata előtt itt táborozik vala ezen helyben, egynéhány ezer emberét vesztette itt-el vérhasban, és a' maga halot-jait tsak a' föld színébe takarta-bé, mellyet mi ké-sőbbben vettünk észre. Mind ezek az okok arra haj-tak H. Kóburgat, hogy egy egészségesebb helyet vál-loszsan Táborának; el-költözénk azért innen Au-gustusnak 17-dikén egy órányi járó földre odal félt a' hegyek-felé, és Táborba szállánk *Gelitseninnél* egy nagy tetőre. hól Táborunknak bal-szárnya a' a' *Milkov* vizére nyulik. A' Levegő itt tisztább és a' viz egészségesebb. A' *Foksáni* tsata után itt sem-mi ellenséges dolog nem történt; a' Törökök olly meszse szaladtanak, hogy mi tsak mint egy 3000-nyi Törökökről tudunk valamit, kik 6 mért-föld-nyire ide, a' *Boseni* környéken telepedtenek-meg. Ezeknek utánnok menni! a' fáradságot sem érdem-lik; 's nem-is távozzhatunk innen előbb-el, míg több eleségbéli dolgaink nem lésznek. Ezen a' környé-ken egy szem zab lint, ezt nekünk mind Gallitziá-ból hozzák; szénánk elég van; mert azt a' Tábo' a' maga őrizete alatt eleget tsináltatott itten. Ar-mi mostani eledelünk itten igen edgyügyü. Szár-nyos-állatot és zöldséget itten semmit nem kapunk mellyet az-is okoz, hogy elől, hátúl, jobb és ba-felől egynéhány mértföldnyire mind puszták a' hely-ségek, tsak egy lakós lint benne. A' bornak márl kétszer szállították alább az árrát, még-is egy Oka, mely annyit téfszen, mintegy Magyar mezely — vagy fertály, erőszakoson tétetett-le 6 krajtzárra.

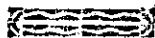
Odubestiben, nem mezlze töllünk, ollyon bor terem, mely a' leg-jóbb *Ménesi* aszszu-szöllő-bornak nem fok felsőséget enged. Augullusnak 11-dikén 27 arany, és ezüst jutalam pénz osztaték - ki a' mi Táborunknál, melyből a' *Barkó* Húfzár Serge egyedül 1 arany és 9 ezüst pénzt nyert, és így egy 3-mad résznel sokkal többet illy nagy Táborban; mely ezen Regement vitézségének nyilvánóságos bizonyosága. H. *Kóburg* maga azt mondotta a' pénz' ki-osztásakor, hogy, ő nem tudja mellyik Húfzárnak osztáza a' pénzt; mert az ő Táborába egy Húfzárt sem esmer ollyat, kinek a' Mentéjire ne illenék az arany pénz. Elég jutalom tsak ezen Hertzegi Szó is az egész Világ előtt a' mi Nemzeti Vitézeinknek!!

A' fő Hadi - Kantzelláriától ezen Tudósítás adat

tatt - ki: „sity Library Cluj

A' Nagy Tábornak fő-igazgató Vezére Feldm. B. *Laudontól*, Sept. 13-dikán, a' Tábornak a' *Száva* vizen lett szerentsés által-meneteléről következő Tudósítás tétetett: u. m. — „ Ezen hónapnak 10-dikén étzaka 11-dikre virradolag, egy 6 Batalionból, és bizonyos számú lovaságból álló előljáró Sereg, H. *Valdek* alatt, a' hidaknak való hajókon, *Polistzéhez* és onnan *Ofztroznitzdig* hajókázott, hól ezen népség ki-fzállott és az ott lévő hegyeket elfoglalta. Az alatt 4 más Batalionak és ugyan a' *Valdek* Sergéhez tartazó több lovaság *Ofztraváttzal* által-ellenben a' *Száva* partyára érkeztenk: mihelyt az első osztály ki-fzállott és a' hegyeket elfoglalta, ezek is a' tutajokan (Szál) és a' hid építésre tartazó több hajókan a' vizre rakodott, és midőn ez is

itt az innen-felől való partokat elérte, hidat kezdének tsinálni, melly más nap 10 óráig kézfénis vala, és ekkor a' más része is az Elöljáró Seregnek általmene; ezt nyomba követte a' F. M. L. Gróf *Kallorédó* Ofztálya, mely leg-ottan Elöljárói (*Avántgárda*) Sereggé leve. Midőn ez egy keveset elébb nyomult volna, egy más után utánna nyomulának 10 Gránátéros Batalionak, az után a' lovasfágnak nagyobb része, és az után a' F. M. L. *Mitrovszki* ofztálya, úgy, hogy más reggelre u. m. 12-dikben 28 Batalion gyalogság, és 18 ofztály lovasfág az ellenség földén állvala. — Még ezen a' napon mind ezek a' fegyveresek edgyütt *Selesnikig* elébb nyomulának; itt pedig 2 Seregre ofzolván, edgyik, t. i. az Elöljáró Sereg jobbra, a' második pedig inkább balra mozdúla, és mind a' két Sereg a' *Dédina* hegye-felé vette tzelját. — 11-dikben tsak 5 emberek szemléltettek az ellenség Táborából, 12-dikben a' *Dédinai* útban egészfén a' *Dédinai* hegyig egy ellenséget sem láttunk; de midőn ide érkeznénk, jövének gyalog és lovas Törökök Belgrádból, kik a' mi Gréfen Húzárainkal és némely Szabad-fergesseinkel tsatára menének, melyben 2 Húzáraink meglovetének és 3-mon sebet kapának. — Délutáni 3 óra-felé már az egész Tábornak nagyobb része a' *Dédina* hegyén vala, és efüve-felé a' több Batalionnak is nagyobb része megérkezék, és más napra virradolag az utolsó 6 Batalionak is a' F. M. L. Báró *Alvintzi* Vezérlése alatt lévő Seregből megérkezének az itten lévő Táborba. — 13-dikben Feldm. B. *Laudon* Paripára üle, és egész Belgrád körül re-

eognoscérozá a' helyyet, és ezután a' Lovasfágnak egy nagyobb részét a' *Vrátsa* nevü hegy-felé inditá, és lassan lassan egy itt fekvő nagy hegyről az ellenséget mind el-kergeté, hól egy — — — — — természetlől készítettett Sántz-vár vagyon. — Már most a' *Dédina* hegyén, és ennek ajjában mintegy 6 Batalionig való népnek Sántz áfottatik, hogy az itt való közösülés óltalommal bé-fedeztetsék, és a' nagy *Czigány* Szigetnél a' *Száva* vizén egy hajókon álló hid-állittatott-fel, a' Táborhoz való közösülésre. — A' *Toskána* *Leopold* Húfzár Sergebéli azon 2 köz embereknek, kik Aug. 24-dikén Oláh-országban a' *Czapárnál* előtt, és már meg-irt, történetben magokat olly vitézül ki-mutatták, ezen rendkívül való vitéz tselekedetét ő Felsége mind a' kettőnek a' Vitézség' emlékeztető ezüft pénzével jutalmaztatá-meg.

Hazánkbeli elegyes Tudósítáfok.

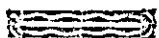
A' Gróf *Jankovits* Ur halálával a' N. *Szerim* Vármegyei Fő-ispánysági méltóságot méltoztatott ő Felsége a' Fiuméi fő Kormányazónak Gróf *Czapárinak* által-ajánlani. — A' múlt hónapnak 30-dikán meghólt Májlámban Ts. Királyi ágyúzó Generál és az oda való Várnak *Comendánfa* Gróf *Don-piedró ponce de Leon* Ur életének 84-dik esztendejében; Nem külömben Sept. 5-dikén halálra ütette a' *Gutta* Gr. *Richecourt*, Ts. Királyi Kamarás, és egy könnyü Német Lovas-feregnek fejt. — Prágában ő Felsége, valamint Bétsben vagyon, egy Szülő házot állittatott-fel, melyben már, 17-dik Aug. fogva szülnék-is. — A' Móldovai vólt helytartó Hertzeg-ről *Ipfylanditól*, a' mi mostani hadi-foglyunkról az a' hir érkezett Bétsbe Brünből, hogy némely Török

rök-országba való titkos és alattomban gonosz levelezéseiért, mellyeket szerentséfen el fogtaknak lenni mondanak, a' *Spilbergben* (ez egy fogoly hely, mint *Kufftáin*) fogva tartatik, minden jószágával és tselédjeivel edgyütt.

Háromszékről K. Vásárhelyről azt írják, hogy Augusztusnak 25-dikén a' sűrű felleg-szakadások miatt, a' meg-áradott *Káson* és *Torja* vizei egygyé vállának és a' *Kantát's Orozsfalvi* határokat mind el-seprék, a' Kalangyákat (kereszt) mind el-hordák, az aratatlan gabonát le-mázolák és haszonvehetetlenné tevék. *Orosz* faluban a' pirtzék, és igen keveset ki-vévén, a' házok-is szintén ablakig töltenek vízzel. Itt már a' gabona felettébb megdrágodott. 1 véka Buza 3 Magyar forinton, 1 véka rós 2 vonás forinton, 1 véka árpa 1 $\frac{1}{2}$ m. forinton adatik 's vétetik; mert a' fok első miatt a' mező gabonájának aratása el-veszett, és a' mi megmaradt vala a' leg-jobb térhellyeken, azt a' szörnyüségés ár-vizek el-hordották 's rontották.

Pereg 15. Sept. „ A' mi *N. Pesth* Vármegyében és a' *Kiss-Kunságban* drága egy szóval minden. A' Duna mellett, a' mi *Sólti* Járásnakban egy alföldi haszszú szekér széna 15 r. forint, egy Kila *Törökbuza*, az az: egy *Posoni* mérő 2 n. forint 50 krajtzár, 1 *Posoni* irtott, vagy tiszta-búza 4 forint 40 kr. A' kerti-bornak (*) itzéje (melytől gyakran

(*) A' Magyar-országi Kerti borok, kivált a' *Debretzeni*, csak az ollyon asztalakra valók, hól az első tál étel az utólsótól egy tseppet sem különbözik. Erdélyben a' *Kolosvári* bornak-is nagyobb része ide tartozik.

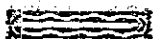
kran a' Medve-is félre fatsarittaná a' száját) 7 krajtzár, egy pint, vagy Erdélyi öreg Kupa 14 krajtzár. az Árpának Pofoni mérője 2 n. for., a' zabnak 1 for. 40 kr.; 1 itze vaj (fél Kupa) 12 garas, 1 font szalonna 7 garas, 1 font hús 3 réz póltra. — *Pereg* egy kiss Helység, még is most a' Tábornál 63 emberünk és 60 lovunk vagyon, pedig ez csak 83 házból álló gyülekezet. — Mint mikor a' Jüh kettőt ellik; úgy meg vagynak itten a' Szőlő tökéek áldva; nem lészén egy Szüret, hanem kettőt kíván a bövség, és a' rothadás *Latzházn* és *Dömsödön* már meg-szüreteltek egyfzer; t. i. a' rothatt gerezdeket le-szedvén, az egészségesebbeket az utobbi szüretre hagyták. — A' rendkívül való Szárosság után esett rendkívül való esőzések, és az ezekáltal okoztatott ár-vizek, mind Erdélyben, mind Magyar-országban elé-számlálhatatlan kárt tettek; a' Szőlő pedig mindenütt rendkívül termett.

Sopron 7-dik Sept. — „Jó napot a' könyökig tentás *M. Kurirnak!* — Nálunk — valamint más részeiben-is Magyar Hazáknak — ezen kedvetlen és íz nélkül való Ujság vagyon: „Augustusnak 23-dikán meg-lesvén bennünket a' Szélveses veszedelmes eső, egész 2 órákig egy aránt fogta magát, a' mellyel edgyütt jött és ezt követett kár meg-betsülhetetlen. A' Tavaszi Kepéket még a' mezőn lepvén. a' zab csak nem mind ki-kelt, sött a' már Tsürbe rakartatott Őszi szálmás-gabonák sem maradhattak veszedelem nélkül, mivel némelly laposabb helyen fekvő Pajtákba-is bé-tekintvén a' meg-tódúlt viz (annyira, hogy egy, két kéve sorig-is vízben úszott

a'

a' fedél alá rakattatott kevés jószág-is,) a' Magyar Páftétomnak (itt Sopron és Vas Vármegyékben szaladosnak — Komárom és alább fekvő Vármegyékben Kótesnek nevezik) bőv magvát hagyta. — A' Magyar Afzszonyakat edgyenként földön futokká tette, mivel a' már igen sok vesződségbe került áztatóban lévő Kenderjeiket és Lenjeiket a' meg-áradott viz félszkeikből ki-mozdítván, szállás tserére kényszerítette. — Mivel egy ház lintsen, melyben ezen időnek valamely nyomdoka szembe nem tűnne; a' többek között így jár egy Gavallér — H** F** a' Konyhán lévő erős kő Kéményjével, hogy annak egy darab bóltozatját az első le-döntvén, a' szakátsnétől tsak nem el-ugratá a' Leiket; az ebédet pedig kifs és nagy fazokastúl agyon meg agyon verte éppen akkor, a' midön már áztalt kellett volna teríteni: — nem de nem boszszuság már ez? A' Sarjukat rész-szerint el-takarta, rész-szerint pedig el-rontotta a' viz, ugy, hogy vagy azért kell a' marhának el-vezni, hogy meg nem eheti, vagy azért, hogy eszik belőlle.

Méltós. Gróf *Jankovits*, vólt Préses Urnak éppen akkor tevék egy hétig és három napokig halve fekvűtt tetemeit a' maga jószágán *Csepreg Mező-Város*' határjában lévő vólt Remete-Templom' Kriptájába (minekutánna az ezen Kriptában eddig fekvűtt Remete' hamvait onnan ki-vévén másuvá eltemették volna, a' Méltós. Grófnak még életében tett rendelése-szerint) a' midön ezen zenebonás idő-bé-köszöntött, t. i. Augústusnak 23-dikán dél-után 3 óra tájban; melly idő miatt a' Solennitásra egybe-gyűlni

gyűlni óhajtott fő Méltóságok 's Uri rendek között
főkan kéntelenítettének ki-maradni.

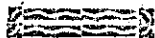
Külső-országai Tudósítások.

Olofz-ország. — A' Frantzia-orlzágból minden nap
Romába érkező Tudósítások, a' Nemzeti-gyűlésnek
azon végezeleiről, mellyek-szerint az elztendönként
Romába fizetett adó el-töröltetett, mely minden elz-
tendőben egynéhány millió Livrára mégyen vala,
az egész Városban ki-mondhatatlan romlás és érzé-
kenységet okozott. — Egy Aug. 16-dikán történt
égi-háború után Nápolyban, a' *Vesuvius* tűz-akádó
hegye szörnyű nagy erővel hánnya az égő lávát,
mely folyó égő matéria már szinte a' lakó helye-
kig lerjed.

Tudjuk már hól van a' *Lüttikhi* Hertzegi Püs-
pök, | *Trierben* vagyon, hól egy Klafstromban lakik,
és várja a' dolognak ki-menetelet. — A' *Lüttikhi*
ujjabb Tudósítások-szerint, a' 3 Státusok egy *Déput*
tátiot rendeltének, hogy ezek *Trierbe* mennyenek,
és a' H. Püspöket arra kényszerittsék, hogy ő *Lüt*
tikbe vizsgálja-jöjjen, és a' Státusfóknak végezeleire ad-
ja a' maga meg-erősítettését. Ezek a' magok el-kez-
dett tzeljokban álhatatosok. — Ezen hónapnak 2-
dikán meg-hólt *Braunsvájghan*, életének 80-vana-
dik elztendejében, ama tudós és híres Prépost *Jé*
rufálem.

Frantzia-orlzágról nem volna elég, ha tsak 395
kontz pappirofsat irnánk-bé minden héten, rövide-
den jelenthetjük hát, hogy itt a' már alkalmasint
le-tsenedesedni kezdett zenebona megint talpra ál-
lott, és ~~isten~~ tudja mi leszzen valaha a' vége. Rá-
men-

mentek vala megint *Versálban* a' Királyi Kastéjra, hogy azt széllyel hányják, és ezen 15-ezer zenebonás nép tsak alig tsendefittetheték-le, nagy ígéretekkel megint. A' Tél jö, a' Nyári zenebonás, mindent el-pusztított, és semmit sem dolgozott Frantzia ekkor fogja magát észre-venni, midön a' mostani drágaság hatszorta nagyobb fog lenni. Azon vagynak ugyan a' *Státusok* tellyes igyekezéttel; hogy a' Nemzeti Sergekkel a' zenebonát tsendefittsék; a' honnan Párisban éjjel nappal Kompaniánként jár a' Patról; de azonban, mihelyt a' nép észre-veszi, hogy a' Gyülésben nem kedve-szerint foly a' végezés, egybe 10 — 20-ezer vagyon edgyütt; kik a' Patrólt és másokot-is ölik és vágják. — Gróf *Goertz* a' Pruszszus Követ *Karlsruhéba* vala, és a, Kéthidi Fejedelemségbe vissza-útazott. A' mondatik, hogy ezen Követ Ur a' Frantzia-országban bíró Német Hertzegeket akarja jobb rendbe szedni. Egy valóságos bizonyos Politikus Kut-főből mondotnak a' Tudófitó Levelek merítetnek lenni, hogy egy 50-ezerből álló *Pruszszus* Tábor, egy 15-ezer *Hessiai*, egy 6000 *Braunsváji*, 2000 *Máinti*, és sok más Német-orzági Sergek egy nagy Táborba akarnak a' Frantzia széleken öszve-gyülni, és ezen hir nem tréfa vagy költemény; mert a' mondatik, hogy már a' Német-orzági Kerületek és más Nemetsi Uradalmok kezdik magok számokra a' Magazinumokat építeni. Tehát a' Frantzia-országban bíró Német Hertzegek meg-akarják a' Frantzia Nemzetnek mutatni, hogy ök a' *Vestfáliai* Békeség kötésnek ereje-szerint nem tartoznak a' magok Frantzia

tzia-országban lévő julsokat meg-nemzetesíteni, és a' Német-orzági nem régiben történt Hertzegek Frigy kötele-szerint ezen dolog és ezen Tábornak a' Frantzia szélekre való Gyűlések nem lehetetlen. En reménylem, hogy mi még 5 esztendeig sem fogyunk ki az Ujságból. — hátha még az igaz talál lenni, a' mit egy ezen hónapnak 3-dikán költ *Párisi* Levél maga is erősít, t. i. Hogy az Anglusok; némely Hollándiai hajókkal a' magokét edgyesítvén, az ugy nevezett *L' Isle de France* nevű Szigetet el-foglalták minden hir-nélkül; ez már egész Európát tűzbe fogná keverni.

A' Frantzia Királyné megint egy veszedelmes nyavallyába esettnek lenni iratik Párisból; és egy néhány napoktól fogva a' Király-is roszszúl érzi magát. *Mirabeau* Kemény hideg leli. Ezen hónapnak 2-dikán a' Nemzeti Sergekhez való Tiszt-választáskor egész Párisban olly nagy vala a' Iárma; hogy 22 emberek veszték-el életüket benne.

Utolsó Jegyzés.

A' Fels. Császár frissen vagyon, és egynéhány napok alatt bé-fog Bétsbe költözni. — *Vukkerer* a' tilalmas Könyvek árulásáért 12-ezer forintra büntettetett és soha Könyvet néki árulni vagy nyomtatni a' Ts. Királyi Birodalomban szabad nem léfzen. —

A' *Kéthidi* (*Bipontanus*) Fejedelem meg-halálzott, még pedig erőszakos halállal. — 14 nap alatt miénk *Belgrád*.